



İ K İ A Y L I K M E S L E K İ D E R G İ

EYLÜL - EKİM 2021 / September - October 2021 / CİLT 31 - VOLUME 31

Sahibi İSMMMO Adına - Owner on behalf of the İSMMMO ● YÜCEL AKDEMİR

Genel Yayın Yönetmeni - Editor ● HALİM BURSALI

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü - Editorial Assistant ● SENEM DURSUN ONARAN

DANIŞMA KURULU

Advisory Board

Prof. Dr. Rüstem HACİRÜSTEMOĞLU (Galatasaray Üniversitesi)

Prof. Dr. S. Ateş OKTAR (İstanbul Üniversitesi)

Prof. Dr. Cemal İBİŞ (Işık Üniversitesi)

Prof. Dr. Serdar ÖZKAN (İzmir Ekonomi Üniversitesi)

Prof. Dr. Volkan DEMİR (Galatasaray Üniversitesi)

Doç. Dr. İsmail Ufuk MISIRLIOĞLU (University of the West of England, UK)

YAYIN KURULU

Publication Board

Halim BURSALI (Genel Yayın Yönetmeni)

Senem DURSUN ONARAN (Sorumlu Yazı İşleri Müdürü)

Tayyar GÜLER (Üye)

Gülser ERTEKİN (Üye)

Hasgül BAL (Üye)

Erdal AYDIN (Üye)

ISSN: 1303-5444
E-ISSN: 2667-6737

Net 500 adet basılmıştır.

Dergi Adı: Mali Çözüm®

Dergimiz Proquest ABI/INFORM Global, EBSCO Business Source Complete ve ULAKBİM Sosyal Bilimler Veritabanları tarafından taranmaktadır.

İmtiyaz Sahibinin Adı, Soyadı ve Adresi: Yücel AKDEMİR

Kurtuluş Caddesi No: 114 A Blok Kat:7 Kurtuluş-Şişli/İSTANBUL

Genel Yayın Yönetmeni: Halim BURSALI

Kurtuluş Caddesi No: 114 A Blok Kat:5 Kurtuluş-Şişli/İSTANBUL

Yazı İçerik-Teknik Sorumlusu: İlkim MENGÜLEREK

Kurtuluş Caddesi No: 114 B Blok Kat:5 Kurtuluş-Şişli/İSTANBUL

Grafik Tasarım ve Dizgi: Alican SEZER

Kurtuluş Caddesi No: 114 A Blok Kat:6 Kurtuluş-Şişli/İSTANBUL

Yönetim Yeri Adresi: Kurtuluş Caddesi No: 114 Kurtuluş-Şişli/İSTANBUL

Basımı Yapanın Adı, Soyadı ve Adresi:

Yayın Türü: Yerel-Sürelî, 2 aylık

Dergimiz HAKEMLİ DERGİ olma özelliği taşımaktadır.

Dergimize gönderilen yazılar, hakem değerlendirmesine tabi tutulduğundan yayımında gecikmeler olabilmektedir.

Dergimizde yayınlanan yazılar kaynak gösterilerek kullanılabilir.

Yazılardaki görüşler yazarlarına aittir.

Mali Çözüm (Financial Analyze) is bimonthly journal of Chamber of Certified Public

Accountants of Istanbul. It is a peer-reviewed Journal publishing referred articles, opinion papers, letters, reviews, news, questions and answers, law decisions on accounting.

Yönetim Merkezi ve Yazışma Adresi:

İSMMMO

Kurtuluş Caddesi No: 114 Kurtuluş-Şişli/İSTANBUL

Telefon: (0212) 315 84 00 pbx Faks: (0212) 343 47 80

E-mail: ismmmo@ismmmo.org.tr

www.ismmmo.org.tr



MALİ

ÇÖZÜM®

İ K İ A Y L I K M E S L E K İ D E R G İ

HAKEM KURULU (Alfabetik Sıraya Göre) Editorial Advisory Board (Alphabetical orders)

Prof. Dr. Nalan AKDOĞAN (Başkent Üniversitesi)
Prof. Dr. Tamer AKSOY (İbn Haldun Üniversitesi)
Doç. Dr. Halil İbrahim ALPASLAN (Marmara Üni.)
Prof. Dr. Erdiç ALTAY (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Dursun ARIKOĞA (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Doğan ARGUN (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Başak ATAMAN (Marmara Üniversitesi)
Doç. Dr. Oğuzhan BAHADIR (Galatasaray Üniversitesi)
Prof. Dr. Refika BAKOĞLU (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Ercan BAYAZITLI (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Nejat BOZKURT (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Emre BURÇKIN (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Nurşen CANIKLIOĞLU (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Nuran CÖMERT (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Murat ÇINKO (Marmara Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Ali ÇOŞKUN (Boğaziçi Üniversitesi)
Prof. Dr. Volkan DEMİR (Galatasaray Üniversitesi)
Prof. Dr. Erhan DEMİRELİ (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Doç. Dr. Banu DİNÇER (Galatasaray Üniversitesi)
Dr. A. Bumin DOĞRUSÖZ (Marmara Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Ali DURAL (Galatasaray Üniversitesi)
Prof. Dr. M. Banu DURUKAN (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet Hasan EKEN (Kırklareli Üniversitesi)
Prof. Dr. Melih ERDOĞAN (Anadolu Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Diğdem GÖÇ (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Gürbüz GÖKÇEN (Marmara Üniversitesi)
Doç. Dr. Ömer Faruk GÖRÇÜN (Kadir Has Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Ender GÜLVER (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Recep GÜNEŞ (İnönü Üniversitesi)
Prof. Dr. Rüstem HACİRÜSTEMOĞLU (Galatasaray Ünv.)
Prof. Dr. Cemal İBİŞ (Işık Üniversitesi)
Prof. Dr. Süleyman Serdar KARACA (Gaziosmanpaşa Üniversitesi)
Doç. Dr. Arman Aziz KARAGÜL (Anadolu Üniversitesi)
Prof. Dr. Seval KARDEŞ SELİMOĞLU (Anadolu Ünv.)
Dr. Ahmet KAVAK (Yeminli Mali Müşavir)
Prof. Dr. Lerzan KAVUT (İstanbul Üniversitesi)

Doç. Dr. Duygu ANIL KESKİN (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Yüksel KOÇ YALKIN (E.Öğretim Üyesi)
Dr. Resul KURT (Sosyal Güvenlik Uzmanı)
Dr. Öğr. Üyesi Hand KÜÇÜKÖNDER (Bartın Üniversitesi)
Prof. Dr. Ömer LALIK (İst.Ticaret Üniversitesi)
Prof. Dr. Haluk LEVENT (Kemerburgaz Üniversitesi)
Mehmet MAÇ (Yeminli Mali Müşavir)
Doç. Dr. İsmail Ufuk MISIRLIOĞLU (UWE Bristol Üniversitesi)
Prof. Dr. Fatma Naciye Can MUĞAN (İzmir Ekonomi Üniversitesi)
Prof. Dr. S. Ateş OKTAR (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet ÖZBİRECİKLİ (Mustafa Kemal Üniversitesi)
Prof. Dr. Serdar ÖZKAN (İzmir Ekonomi Üniversitesi)
Prof. Dr. Korkut ÖZKORKUT (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Fatma PAMUKÇU (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Recep PEKDEMİR (İstanbul Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Meltem ULUSAN POLAT (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Kerem SARIOĞLU (İstanbul Üniversitesi)
Doç. Dr. A.R Zafer SAYAR (TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniv.)
Dr. Veysi SEVİÇ
Prof. Dr. Barış SİPAHI (Marmara Üniversitesi)
Prof. Dr. Fevzi SÜRMELE (Anadolu Üniversitesi)
Prof. Dr. Münir ŞAKRAK (E.Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. İlker KIYMETLİ ŞEN (İstanbul Ticaret Üniversitesi)
Prof. Dr. Oktay TAŞ (İstanbul Teknik Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Sabri TOPAK (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Tıfırlı TÜFEKÇİOĞLU (E.Öğretim Üyesi)
Prof. Dr. Nuri UMAN (Koç Üniversitesi)
Prof. Dr. Selçuk USLU (Bilkent Üniversitesi)
Prof. Dr. Halit Targan ÜNAL (Okan Üniversitesi)
Prof. Dr. Hakan ÜZELTÜRK (Yeditepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Serhat YANIK (İstanbul Üniversitesi)
Doç. Dr. Şebnem YAŞAR (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Ferda YERDELEN TATOĞLU (İstanbul Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Doğan YILDIZ (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Göksel YÜCEL (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Süleyman YÜKÇÜ (Dokuz Eylül Üniversitesi)

SUNUŞ

Değerli Mali Çözüm Okurları,

Ülke olarak, küresel ısınmanın acı sonuçlarını yoğun olarak hissettiğimiz bir süreçten geçmekteyiz. Küresel ısınmanın sonucunda buzulların eridiğini, deniz suyu seviyesinin yükseldiğini, fırtına, sel, sağanak, kuraklık ve buharlaşmanın çok açık bir şekilde arttığını görmekteyiz. Bilimsel açıklamalar, önlemler alınmazsa durumun, dünyamız için daha da kötüleşeceğine işaret etmektedir.

Ne yazık ki Türkiye’de de son aylarda felakatlere yol açan doğa olaylarıyla karşı karşıya kaldık. Ege ve Akdeniz bölgelerinde çıkan orman yangınları ile mücadele ettik. Karadeniz’de can kayıplı sel haberleriyle derin üzüntüler yaşadık. Bu felaketlerde yaşamını yitirenleri bir kez daha saygıyla anmak istiyorum. Yaşanan bu kötü olaylarda, İSMMMO olarak elimizden geldiğince Anadolu’daki meslek odalarımızın yanında olmaya çalıştık ve sonuna kadar desteklerimizi sunduk, bundan sonraki süreçte de desteklerimizi sunmaya devam edeceğiz. Bir daha böylesi acı verici felaketlerin yaşanmaması, yaşamların yitirilmemesi, yersiz, yurtsuz kalınmaması ve doğanın daha fazla incitilmemesi en büyük temennimiz. İSMMMO olarak daha yaşanabilir bir dünya için bir arada olmaya, destek vermeye, dayanışmaya ve her şeyin üstesinden gelecek ortak bağı kurmaya devam edeceğiz.

Depremler, yangınlar, seller, heyelanlar... Türkiye, sıklıkla bu tarz doğa kaynaklı afetlere maruz kalan bir coğrafyada yer alıyor. Ağır kayıpların yaşandığı bu olaylardan sonra herkes afetler öncesi tedbir almayı ve afet yönetimini sorguluyor. Uzmanlar ise afet olduktan sonra yapılacaklardan ziyade, olaylar yaşanmadan alınacak tedbirlerle doğru ve sağlıklı bir afet yönetiminin sağlanabileceğine işaret ediyor.

Tüm bu önlemleri zamanında alabilmiş olmayı umarken, özellikle afet bölgelerinde Meslek mensuplarımızın yaşadığı sıkıntıları da göz önüne alırsak; Meslek mensuplarımızın bu olumsuzluklardan kendileri açısından gerekli çıkarımları yaparak, iş yapış ve yönetim şekillerini yeniden gözden geçirmeleri, tüm planlamalarını yeniden yapmaları gerekmektedir. Maalesef yaşam, akışına durmaksızın devam ediyor bu döngüye ne olursa olsun ayak durmak durumunda kalıyoruz.

Sevgili Mali Çözüm Okuyucuları,

Eylül-Ekim sayımız içerisinde yaşanacak olan 29 Ekim Cumhuriyet Bayramımızın ilan edilmesinin 98. Yılında daha aydınlık ve güzel günlerde görüşmek ümidiyle...

Saygılarımla

Saygılarımızla

Yücel AKDEMİR

Başkan

HAKEMLİ YAZILAR *REFEREED PAPERS*

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Gerçeğe Uygun Değer Muhasebesinin Kazanç Kalıcılığına Etkisi
The Impact Of Fair Value Accounting On Earnings Persistence

Dr. İrem Özcan - Prof. Dr. Nazlı Keleş

13

DERLEME MAKALE

Muhasebe ve Finansmanda Dijital Gelecek
Digital Future In Accounting and Finance

Yaprak Sönmez - Prof. Dr. Volkan Demir

39

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Toplam Kalite Yönetimi Kapsamında Hedef Maliyetlemenin Tedarik Zinciri Yönetimi ve Değer Zinciri Analizi Yöntemi ile Birlikte Kullanımı: Bir İnşaat İşletmesinde Uygulama

Use Of Target Costing With Supply Chain Management and Value Chain Analysis Method Within The Scope Of Total Quality Management:

Implementation In A Construction Enterprise

İbrahim Yıldırım - Prof. Dr. Adnan Dönmez

55

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Bankalarda Yabancı Para İşlemlerinin Muhasebeleştirilmesi: Mevcut Uygulama ve Kur Değişiminin Etkileri Standardı Arasındaki Farklar

Accounting Of Foreign Currency Transactions In Banks: Differences Between The Current Application and the Effects Of Changes In Foreign Exchange Rates

Dr. Öğr. Üyesi Metehan Küçük - Doç. Dr. Şuayyip Doğuş Demirci

85

ARAŞTIRMA MAKALESİ

Avrupa Birliği ve Türkiye’de Çevre Vergileri ve Bu Vergilerden Elde Edilen Gelirlerin Analizi

Environmental Taxes In The European Union and Turkey and Analysis of the Revenues From These Taxes

Öğr. Gör. Tarık Zeki Yılmaz-Doç. Dr. Levent Yahya Eser

107

HAKEMLİ YAZILAR REFEREED PAPERS

DERLEME MAKALE

Türkiye’de Uygulanan Vergi Politikalarının Tarihsel Gelişimi ve Kurumsal İktisat Çerçevesinde Eleştirisi

Historical Development Of The Tax Policies Applied In Turkey and Criticism Within The Perspective Of Institutional Economics

Dr. Öğr. Gör. Serkan Adaloğlu

135

DERLEME MAKALE

Muhasebe Araştırmalarında Göz İzleme Yönteminin Kullanılması Üzerine Kavramsal Bir Çalışma

A Conceptual Study On The Use Of Eye-Tracking Method In Accounting Research

Dr. Öğr. Üyesi Betül Şeyma Alkan-Arş. Gör. Gökberk Bayramoğlu

167

ARAŞTIRMA MAKALEŞİ

Topsis Yöntemiyle Vergi Denetim Performans Değerlendirmesi: 2005-2019 Dönemi

Tax Audit Performance Evaluation With Topsis Method: 2005-2019 Period

Dr. Öğr. Üyesi Ulvi Sandalcı - Arş. Gör. Dr. İnci Sandalcı

187

DERLEME MAKALE

Taşınmaz Üzerinde Kurulan İrtifak Haklarından Üst Hakkının Sahibinin Emlak Vergisi Mükellefiyetinin Değerlendirilmesi

Evaluation Of The Property Tax Obligation Of The Owner Of The Right Of Construction From The Alliance Rights Established On The Real Estate

Dr. Ali Saklan

213

HAKEMSİZ YAZILAR OPINION PAPERS

Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Faaliyet Gösteren Şirketlerin E-Ticaret Yazılımı Kiralaması Ufuk Ünlü	233
Bedelsiz İhracatın Türk Vergi Mevzuatı Açısından Değerlendirilmesi ve Muhasebeleştirilmesi Erkan Kızıl	241
Sahte Belge ve Sahte Belge Sorunu İle Sorunun KDV Açısından Değerlendirilmesi Mücahit Çağrı Özkan	251
Küresel Finans Piyasalarına Genel Bakış Alaattin Demir	275
Birleşik Krallık'ta Binek Araçlarda Amortisman Uygulaması Mehmet Ali Yaprak	293
İnternet Ortamında Verilen Reklam Hizmetlerinde Tevkifat Uygulaması Fahrettin Açıan	301
Konkordato Kurumuna İlişkin Yapılan Son Düzenlemeler Mustafa Yavuz	307
Vergiye Uyumlu Mükelleflere Sağlanan Vergi İndirim Müessesesinde Devam Eden Mevcut Sorunlar Erol Deliktaş	321
Örtülü Sermaye Müessesesinin İştirak Kazançları İstisnası Açısından Uygulamalı Olarak Değerlendirilmesi İbrahim Apalı	341
Yayın Politikası İlkeleri	353